

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Sophie Kassies
Titel	De Sneeuwkonigin
Jaar	2003
Uitvoering	Jeugdtheater Sonnevank / Flora Verbrugge

Copyright (C) 2003 by Sophie Kassies

De Sneeuwkonigin

een bewerking van het sprookje van Hans Christian Andersen
voor Jeugdtheater Sonnevank
door Sophie Kassies
muziek Daan Manneke

De Sneeuwkonigin mag uitsluitend worden uitgevoerd met de oorspronkelijke muziek, waarvoor ik graag verwijst naar Donemus, www.donemus.nl. sk

Personages

Kay, een jongen
Gerda, een meisje

de volgende personages worden door de 8 vocalisten in dubbelrollen vertolkt

Duivel
Demonen in verschillende gedaanten
De Sneeuwkonigin
Kraai
Kraaienvrouwtje
Prins Salvatore
Bo, zijn schildknaap
Rovers, de zwakzinnige Bonk is een van hen
Rovermeisje Kiko
Lappenvrouw

De latijnse teksten zijn voor het merendeel ontleend aan de 'Confessiones' van Augustinus. Hier en daar zijn ze door mij bewerkt. Voor een Nederlandse vertaling kunnen belangstellenden zich via Hotel Dramatik tot mij wenden.

Voor het voorbeeld:

Kay en Gerda

Kay   Ik ben hem kwijt. Ik heb overal gezocht. Mijn steen. Hij is echt weg. Een gladde, blauwe steen was het. Ik had hem altijd in mijn zak. Al vanaf...
Ik weet niet, vanaf dat ik heel klein was. Ik had hem bij de rivier gevonden. Ik ben hem wel eens eerder kwijt geweest, maar nooit zo lang als nu. Hij is echt...

Gerda   *off stage* ...Kay! Kay! Ogen dicht

Kay veert op en slaat zijn handen voor zijn ogen. Gerda struikelt op. Kay kijkt.

Gerda   Au

Kay   Hoe krijg je het voor elkaar? Gaat het?

Gerda   Ogen dicht *krabbelt overeind*

Kay doet zijn handen voor zijn ogen. Gerda neemt de steen in haar hand, likt er aan en houdt hem voor Kay.

Gerda   Open!

Kay doet zijn ogen open

Kay   O, Gerda!

Hij neemt de steen van haar aan, likt er aan.

Ineens slaat Kay zijn armen om Gerda heen en tilt haar op, haar voeten bungelen in de lucht. Zij kijken elkaar aan. Er gebeurt een kus, hun eerste. Ze houden geschrokken op, moeten lachen, vegen hun mond af.

Gerda   Sorry

Kay   Nee! Nee, niet sorry!

Ze weten niet zo goed wat te zeggen of te doen. Gerda ademt hoorbaar in

Kay   Ja?

Gerda   Wat?

Kay   Ik dacht dat je iets wou zeggen?

Gerda   Oh. Nee, niks.

Stilte. Dan tegelijkertijd:

Kay   Wil je met mij...

Gerda   Zullen we samen...

Lachen

Kay   Kom eens. Ik wil je wat zeggen

Kay fluistert iets in haar oor. Zij glundert en giechelt. Ze fluistert iets in zijn oor. Ze gaan zitten. Ze blijven nu en dan iets fluisteren. Ze gaan languit naast elkaar liggen, op hun buik, hoofd richting zaal.

Proloog

*In de ionosfeer trachten demonen een reusachtige spiegel op een bepaalde plaats te krijgen.
Zij krakelen. Een stem maakt zich los uit het koor.*

Koor   Omhoog! Omhoog!
                          Het laagste omhoog!
                          Het onderste boven,
                          uit de diepte naar omhoog!

Zwart als aarde
is de hemel,
donker is het dag en nacht.

Koude heerst
tussen de sterren,
koude is de hoogste macht.

Omhoog! Omhoog!
Het laagste omhoog!
Het onderste boven,
uit de diepte naar omhoog!

Duivel   Omhoog! Omhoog! Omhoog!
                          De spiegel van de waarheid: helder, scherp, koud!

Straks sla ik hem kapot:
De scherven dalen neer
en wie getroffen wordt,
die zal de waarheid zien!
Kijk ze daar beneden... Mensen! Dromers! Sukkels!
Ik haat ze. Ongedierte is het. Een plaag in het heelal.
Och, wat vinden ze hun planeetje mooi. Bloemen, vogels, en o... elkaar!
Maar dat duurt allemaal niet lang meer

Wie straks geraakt wordt door mijn spiegelglas,
zal alles zien zoals het is: waardeloos.
Al dat moois wordt straks in één klap lelijk!

Suizelend daalt de schervenregen neer.

Glas in oog 1

Kay is door scherven getroffen, ligt op de grond.

Gerda   Wat? Waar?

Kay   Mijn oog.

Gerda   Laat zien

Kay   M'n borst...

drie demonen suizen op

Demonen   Zijn oog! Zijn hart! Scherp zien, helder voelen!

zij zetten Kay op zijn voeten, Kay hoort en ziet hen, Gerda niet.

Gerda   Gaat het?

Kay   Nee

Demon 1   Een jongen

Demon 2   Een kleine jongen

Kay   Ik ben geen kleine jongen

Gerda   Niemand zegt dat je een kleine jongen bent. Dat doet hartstikke pijn, iets
in je oog

Kay   Blijf van me af

Gerda   Je moet huilen, dan traant het eruit

Demon 3   Het doet pijn, hè?

Kay   Het is al over

Gerda   Je zegt maar wat

Demon 1   Scherp zien doet pijn

Demon 2   Gaat nooit meer over

Demon 3   Huil maar, hoor. Alle reden om te huilen.

Demon 2   Zo leuk is het niet

Gerda   Als je iets in je oog hebt, moet je huilen

Kay   Ik hoef niet te huilen!

Demonen   Okee, okee. Jij zegt het.

Kay   Donder op

Gerda   Wat?

Kay   Jij moet niet zo om mij heen hangen de hele tijd

Gerda   Ik hang niet om jou heen.

Kay   Jij wil alleen maar aan mij zitten

Gerda Niet

Kay Je moet van me afblijven

Gerda Ik raak je niet eens aan

Kay Jouw handen plakken, weet je dat. Jij hebt natte, warme handen. Smerig

Gerda Jij hebt zelf vieze handen

Kay Omdat jij altijd hand in hand wil. Mijn handen worden vies en zweterig van jou. Ruik maar. Stinkt naar jou.

Gerda Ga weg, viezerik

Kay Zie je nou. Jij vindt het ook smerig

Gerda Wat heb jij ineens?

Kay Dat je niet zo bovenop mij moet zitten. In mijn gezicht praten. Aan me zitten. Ik kan er niet tegen.

Gerda Je bent niet goed bij je hoofd

Kay Omdat ik de waarheid zeg?

Gerda Omdat je stom en gemeen bent. Daarom.

Kay Jij kan er niet tegen dat ik zeg hoe het is. Dan ga je grienen.

Gerda Ach man hou je kop. *veegt haar tranen weg*

Kay Zie je wel. Kan ik het helpen dat ik de dingen zie zoals ze zijn.

Demon 3 Daar kan jij niets aan doen

Kay Ik moet ruimte hebben om me heen

Demon 3 Jongens hebben ruimte nodig.

Demon 2 Frisse lucht

Kay De adem van iemand anders in je gezicht. Ik haat het. Je stinkt gewoon.

Demon 2 Ze stinken allemaal

Demon 1 Wat leeft, sterft en wat sterft, stinkt.

Kay Zo is het...

Gerda Sta je nou in jezelf te praten? Alleen gekken praten in zichzelf, hoor.

Kay Wat leeft, sterft en wat sterft, stinkt.

Gerda Niet. Rozen leven en stinken niet.

Kay De eerste dagen niet. Maar daarna? Zo'n weeë, dooie lucht. Warm, vochtig. Ja: de lucht van jouw adem.

Gerda Jij bent ziek. Jij bent gek geworden. Zoek het uit.

Vergrootglas 2

Leeg toneel. Demonenmuziek. Kay bekijkt alles heel nauwkeurig met een enorm vergrootglas. Dingen om hem heen. Zijn eigen hand. En tenslotte een steen die hij uit zijn zak haalt.

Koor

Zie, zie.
Zie de dingen,
zie de mens
zie, zie.

Cytoplasma, vacuole,
celmembraan, aminozuur.

Electronen, moleculen,
isotoop, polyvalent.

Occultatie, revolutie,
supernova, quasarpuls.

Axioma, logaritme,
hyperbole asymptoot.

Analyse, syllogisme,
suppositie, postulaat.

Kay

Hoe stom kan je zijn?

Ging ik daar bijna om lopen janken?

Zo glad en blauw was hij. Dacht ik, toen ik klein was. Maar hij is niet glad. Als je goed kijkt zie je het. Blauw is ie al helemaal niet. Gewoon grijs. Ja, als ie nat is, is ie blauwig. Maar ik ga echt niet de hele tijd aan een steen lopen likken.

Hoe stom kan je zijn. *smijt de steen weg*

Als je klein bent, droom je. Maar op een dag gaan je ogen open. En je ziet dat er niks van klopt. Ze zeggen tegen je: kijk eens wat mooi! Maar ze staan gewoon te liegen.

‘Oh... wat een mooie vlinder!’ Heb jij wel eens naar een vlinder z’n kop gekeken? Een vlinder heeft een rotkop. Zo is het. Ze staan gewoon te liegen.

Meteen als iets er is, begint het al met stuk gaan. Eerst wordt het vies en lelijk. Dan gaat het stuk.

En dat is niet alleen met dingen zo. Dat is met mensen precies hetzelfde. Eerst worden ze vies en lelijk. Dan gaan ze dood.

Daarom liegen ze. Ze zijn bang. Ze zijn bang dat je vervelend gaat doen, als je er achter komt.

Gelijk hebben ze. Want wat maakt het uit? Je gaat dood. Waar moet je dan zo nodig je best voor doen?

Waarvoor zou je aardig doen? Omdat het anders zielig is voor die andere? Die gaat ook dood, dus dat maakt net zo goed niet uit.

Opgeruimd staat netjes en vergeten is vergeven.

Ze willen geen last van je hebben. Dat is alles. Daarom liegen ze.

Kappen 3

a. Benauwenis

Gerda komt struikelend op of raakt in een poot verstrikt

Kay   Hoe krijg je het voor elkaar?

Gerda   Sorry

Kay   Jij bent zo'n kluns

Gerda   Ik kan er niks aan doen

Kay   Dat is nog het ergste

Gerda   Ach gadverdamme ik vind er niks aan zo!

Kay   Nee, hè?

Gerda   Zullen we wat gaan doen?

Kay   Wat wou je dan gaan doen?

Gerda   Gewoon

Kay   Gewoon

Gerda   Wat we altijd doen.

Kay   Waarom?

Gerda   Nou... omdat dat leuk is... was...

Kay   Hè ja! Leuk! Laten we doen wat we altijd doen! Daar heb ik nou eens zin in! Weet je wat? We gaan gewoon doen wat we altijd doen! *brult, kotst of allebei.*

Gerda loopt weg.

b. Rottigheid

Kay   Haar aan het huilen maken. Haar pesten. Nee. Pijn doen. Maar niemand zou merken dat het expres was. Daar zorgde ik wel voor. Haar vingers

tussen de deur. Een elleboog in d'r gezicht. Hete thee over d'r handen.
'Sorry! Heb ik je pijn gedaan? Sorry!' Anders kreeg ik natuurlijk straf.
Of wilden ze er met me over praten.

Geef mij maar straf. Praten, dat haat ik. Alsof ze je kopje-onder houden
in een bord pap. Lauwe pap. Je neus en je oren en je keel vol met brinta
en dan vragen ze: 'Wat denk je zelf?'

Daar moet je geen antwoord op geven, hoor. Als je eerlijk de waarheid
zou zeggen... Als je zou zeggen: 'Ik denk: stik allemaal de moord en zak
in de stront met je gekwaak', dan nemen ze je mee naar een dokter. Moet
je daarmee praten. Nee. Mij niet gezien. Niemand zou merken dat het
expres was.

Demon   Zij wel.
Kay   Ja. Zij wel.

c. Een proef?

Gerda   Kay?
                  Kay?
                  Ik zie heus wel dat je niet dood bent hoor.
                  Moet je stoppen met ademen
                  Ik kan je hart zien kloppen

Kay komt plotseling overeind en knalt daarbij tegen Gerda op.

Gerda   Au!
Kay   Sorry! Heb ik je pijn gedaan? Sorry!
Gerda   Je deed het expres.
Kay   Natuurlijk niet
Gerda   Jij hebt een duivel in je kop
Kay   Ik deed het niet expres
Gerda   Ik ben niet gek
Kay   Kom op nou
Gerda   Als je maar niet denkt dat ik ga huilen
Kay   Nee. Je gaat 't zeggen. Stoute Kay heeft stout gedaan.
Gerda   Zie je wel
Kay   En gelogen heeft ie ook. O, o, die stoute Kay, o, o, die lieve zoete Gerda

Gerda   Ik snap jou niet
Kay   Jij snapt niks. Jij leeft in een sprookje.

d. Steen

Gerda vindt Kays steen. Ze gaat naar Kay.

Gerda   Ik heb iets voor je.
Kay   Kan me niks schelen
Gerda   Waarom ga jij niet weg, als je het hier zo erg vindt?
Kay   Dat zal ik zeker doen
Gerda   En ik?
Kay   Kom dan mee. *stilte* Dat durf je niet.
Gerda   Dat wil ik niet
Kay   Dan niet
Gerda   Als jij weggaat, dan wil je mee wat ik heb.
Kay   Jij weet niet wat ik wil. Jij hebt geen flauw idee van wat ik wil.
Gerda   O nee?
Kay   Nee.

Gerda haalt de steen tevoorschijn. De demonen zoemen of hijgen? Kay neemt de steen. Kay slaat alles kort en klein. Hij blijft alleen achter op het toneel en raast door tot er niets meer stuk te slaan is. Hijgend laat hij zich op zijn rug vallen. Alles wordt stil.

Eerste sneeuwnacht 4

Het heeft gesneeuwd. Een eindeloze sterrenhemel.

Koor   Getijden, seizoenen
                          verglijden, verzoenen
                          en uur komt na uur komt na uur.

                          Stille de sterren
                          lichtjaren verre
                          een omloop van eeuwige duur.

                          Adem de dagen en
                          adem de nachten
                          want uur komt na uur komt na uur.

Kay   Het heeft gesneeuwd!
                          Alles is wit. Alles is stil.
                          Er is niemand. Alleen ik.
                          Zo licht als het is, midden in de nacht.
                          Miljoenen sterren in de lucht. De ruimte. Zo diep als het is.
                          Ik wou dat het altijd zo was.
                          De wereld. Het leven. Zo schoon.

Hij gaat op zijn sleet staan 'snowboarden'. Gerda komt op.

Gerda   Kay! Pas op! Dat is gevaarlijk!

Kay   Ga weg!

Gerda   Kom d'r af

Kay   Donder op

Gerda   Je gaat te hard

Kay   Hou toch op

Gerda   Kappen nou!

Kay   Ik doe wat ik wil

Gerda   Wil je dood?

Kay   Bangeschijt

Gerda   Je breekt je nek

Kay   En wat dan nog

Gerda   Stommeling! Schei d'r mee uit

Kay   Ik hoor je niet

Gerda   Stop! Nu stoppen!

Kay   Harder!

Gerda   Je bent te ver
Kay   Nog harder!
Gerda   Blijf hier!
Kay   Niets houdt mij tegen
Gerda   Kom terug!
Kay   Donder op
Gerda   Ik hou van je!
Kay   Ik vlieg!
Gerda   Kay! Stop! Blijf hier! Kom terug!

Kay vliegt weg, Gerda gaat af. Sledetocht.

Sledetocht 5

De slee gaat zijn eigen gang, schiet door de lucht, hij lijkt te vallen, maar nee, vooruit, vooruit gaat het. Kay zwaait met zijn sjaal, laat hem los.

Koor   Vliegen, vluchten,
                              vliedende luchten
                              Voort, voort, ga voort!

                              Zwieren, scheren,
                              bergen en meren
                              Voort, voort, ga voort!

                              Stormen, stuiven,
                              boomtoppen wuiven
                              Voort, voort, ga voort!

                              Jagen, jachten,
                              dagen en nachten
                              Voort, voort, ga voort!

                              IJlen, razen,
                              poolwinden dazen
                              Voort, voort, ga voort!

Aankomst in het ijspaleis 6

*De slee vliegt het ijspaleis binnen en landt zachtjes.
Kay kijkt om zich heen. In de hoogte verschijnt de Sneeuwkonigin, zij zingt.*

Sneeuwkonigin   lux et claritas sapientiae
                              pax et candor frigoris
                              nivis silentium

serenitas glaciei
florent in regia nostra

Koor   Witte stilte
zingende stilte
fluisterend ver het hemelgewelf.

Witte stilte
schitt'rende kilte
niets beweegt er het eeuwige ijs.

Witte stilte
lichtende wil te
streven naar het oneindige zelf.

Witte stilte
stralende kilte
majesteit van het bevroren paleis.

Sneeuwconingin   nivis silentium
serenitas glaciei
florent in regia nostra

*Kay kijkt naar haar op.
Zij dematerialiseert.*

Kay   Wie is zij? Zij is het mooiste wat ik ooit gezien heb. Dit is de mooiste
plek waar ik ooit ben geweest. Alles is schoon en zuiver. *kijkt rond.*
Hallo! Hallo! Is hier nog iemand?

Demonen   *onzichtbaar opgaand in het ijspaleis, zingend of zangerig* Is hier nog
iemand?

Kay   Ik ben hier

Demonen   Ik ben hier

Kay   Het is een echo

Demonen   Het is een echo

Kay   Ik ben het zelf.

Demonen   Hij is het zelf.

Kay kijkt verbaasd om zich heen.

Kay   Wie is daar?

Demonen   Het is hem

Kay   Ik ben het.

De demonen worden zichtbaar of Kay onthult ze

Demonen   *als een soort canon* Ik ben het, ik ben het, ik ben het, ik ben het, ik ben
het, ik ben het.

Kay staart hen aan

Demonen   Kent hij ons niet? Wij dienen hem.

Kay   Dienen wie?

Demonen   Hem

Kay   Wie?

Demonen   Hem.

Kay   Mij?

Demonen   Hem. Hem.

Kay   Hem

Demonen   Wie?

Kay   Mij. Kay.

Demonen   Hem

Kay   Ja – okee

Demonen   Okee. Okee. Okee.

Kay   Wat dóen jullie dan?

Demonen   Hem dienen

Kay   Ja - waarmee?

Demonen   Waarmee?

Kay   Wat doen jullie om mij te dienen?

Demonen   Om hem te dienen.

Kay   Wat doen jullie om Kay te dienen?

Demonen   Om hem te dienen.

Kay   Wat doen jullie om hem te dienen?

Demonen   Wij zorgen

Kay   O?

Demon   Dat hij geen kou voelt-

Demon   -en geen pijn

Demon   Niet bang is-

Demon   -en niet alleen

Kay   Ik voel geen kou. Ik ben niet bang.

Demonen   Voilà. Wij zorgen voor hem.

Kay   Wie is zij?

Demonen   Hij weet het antwoord

Kay   Is het... de Sneeuwkonigin?

Demonen   Zij is het.

Kay   Waar is ze gebleven?

Demonen   Ze komt, ze gaat.

Kay   Ik moet haar vinden. Breng me bij haar!

Demonen   Waar is ze gebleven?

Kay   Ik weet het niet

Demonen   Ik weet het niet. Ik weet het niet. Ik weet het niet. Ik weet het niet. Ik weet het niet. Ik weet het niet.

Kay   Ik moet haar zoeken. *hij gaat op weg*

De demonen zingen hun echo, dat mag echt even een moment staan, dan slierten ze achter hem aan, af. Of de zang sterft weg en het licht fade uit?

Demonen   Hij moet haar zoeken. Hij moet haar zoeken. Hij moet haar zoeken. *etc.*

Koorts 7

Gerda   Hij is verdwenen. Weggeraasd op zijn slee naar ergens ver weg. Hij is verdwenen en niet teruggekomen. Niemand weet waar hij gebleven is. Stomkop. Rotzak. Eigen schuld.

Ik ga hem niet zoeken. Hij moet het zelf maar weten. Hij kan wel aan de andere kant van de wereld zijn. Ik blijf hier.

Wat als hij de weg kwijt is? Of ziek?

Had ie maar niet weg moeten gaan.

Maar als hij het te koud heeft gekregen en ergens in de sneeuw ligt te bevriezen? Als hij de kracht niet meer heeft om op te staan?

Ik moet gaan. Ik heb geen tijd te verliezen.

Misschien gaat het goed met hem. Misschien is hij juist heel gelukkig. En dan kom ik. Bovenop hem zitten. In zijn gezicht praten. Hij ziet me aankomen.

Nee. Beter van niet.

Ik kan hem toch niet vinden.

Ik blijf hier. Net als altijd. Hier hoor ik nou eenmaal.

Ja. Laat maar waaien. Waarom zou ik? Laat maar waaien.

Lied van de pleegzusterdemonen

Demonen   Laat maar waaien
                          Waarom zou je?
                          Laat het allemaal maar gaan.

                          Laat maar vallen
                          Waarom zou je?
                          Ga maar zoetjes onder zeil

                          Laat maar hangen
                          Waarom zou je?
                          Zak maar zacht onder het zand.

Gerda zakt weg. De demonen constateren dat zij slaapt en gaan bij haar zitten waken. Al gauw zijn ook zij onder zeil.

Kay   Help! Help!
                          Ik heb het zo koud! Help me! Help!

Gerda   *schiet rechtop Kay! kijkt om zich heen, fluistert Kay?*
                          Waar ben je?

Terwijl ze haar schoenen en trui aan doet

Gerda   Ik moet hem zoeken
                          Ik ga hem vinden
                          Ik moet opschieten

Zodra ze weg is, schiet een van de demonen wakker.

Bootje 8

Gerda stapt in het bootje en probeert te varen.

Het lukt bijna, maar ze kan niet goed sturen en heeft geen controle over de richting die ze opgaat.

Demonen komen op en lachen haar uit.

Gerda   Hou op! Ik weet het wel. Ik ben een sukkel.
Ik ga naar Kay terwijl ik niet weet waar hij is.
Ik stap in een boot terwijl ik niet kan varen.

Kay verschijnt

Kay   Hoe krijg je het voor elkaar?

Lachend verdwijnt Kay

Gerda   Ik vind hem nooit. En dat is maar goed ook.
Kraai en zijn vrouw Kris komen opgevlogen en bekijken haar

Kraai 9

Gerda huilt.

Gerda   Ik kan er niks aan doen.
Ik kan niet zo hard. Ik ben niet zo snel. Ik durf niet zo hoog.

Kraai communiceert in kraaienzang

Kraai   Vliegen kan niet iedereen
vliegen is een gave
glijden, kruipen moet de een,
een ander kan weer draven

Gerda   Ik kan niks.

Kraai   Er zit een meisje in een boot
midden op het water

Gerda   't Is een vergissing

Kraai   Meisje met haar schoenen groot
onderweg naar later

Gerda   Nee. Ik zocht iemand. Maar ik vind hem nooit

Kraai   Je gaat misschien wel niet zo snel
tot hier gekomen ben je wel

Gerda   Hier moet ik niet zijn

Kraai   Soms moet je van je pad afwijken
om je reisdoel te bereiken.

Gerda   Nee. Kay is ergens waar ik niet komen kan.

Kraai   *sprekt Kay? Wie is Kay?*

Gerda   Een... eh... vriend.

Kraai Ah! Een leuke jongen? Zoiets zo oud als jij? *Gerda knikt*
Had hij een sleetje bij zich?

Gerda Dat is hem!

Kraai Misschien is onze prins jouw Kay...

Gerda Maar Kay is toch geen prins...

Kraaienrap

Kraai Er was een ramp aan de gang aan de overkant,
wanhoop heerste in het ganse land:
een draak vrat daar alle maagden op
en de mannen zaten jankend met de strop.
Iedereen heeft 't helemaal gehad,
vanwege dat monster dat de meiden vrat

Wie doodt de draak? Wie doodt de draak?
Wie neemt voor onze dode meiden wraak?

Er kwam een kleine jongen met een sleetje aan,
die stoer voor het hol van de draak bleef staan.
Hij wachtte tot het beest naar buiten kwam
en stak hem met een vuurpijl lichterlaaie in de vlam

Dood! Dood! Dood de draak
Iedereen slaat weer meisjes aan de haak.
Dood! Dood! De draak is dood!
Hoera voor onze held want zijn daad is groot!
Hoera voor onze held want zijn daad is groot!

De koning bedacht een grote beloning
De boodschap die hij bracht was nog zoeter dan honing.
Hij zei: 'Jij wordt mijn eigen zoon,
want dat is hier ons drakendodersloon.'

Zo kreeg het land een nieuwe prins
en als je hem wil zoeken dan moet je naar daarginds

Gerda Waar vind ik hem?

Kraai In het paleis, natuurlijk! Mijn wijfje, Kris, woont daar onder het dak.

Gerda Waar is het? Hoe kom ik er?

Krisje Ik wijs je de weg

Kom maar met ons mee

Kraaien vliegen weg, Gerda er achter aan. Af

Prins 10

Paleistuin.

Twee jongens komen zwaardvechtend op.

Salvatore   *buiten adem* Geef je je over?

Bo   Ja! Genade!

Met een zucht gaat Salvatore er ook bij liggen.

Salvatore   Ik ben dood

De kraaien komen op, Gerda ook.

Kris   Kijk! Dit is hem

Gerda   Kay! O Kay...

Prins Salvatore gaat rechtop zitten.

Salvatore   Kay? *doet zijn vizier omhoog* Ik ben niet Kay

Gerda   Oh! Hè? Oh! Ooh...

Salvatore   *doet zijn helm af* Sorry.

Gerda   Nee

Salvatore   Ik ben Salvatore

Gerda   Dat geeft niks. Sorry.

Salvatore   Wie ben jij...?

Gerda   Ik ben al weg

Salvatore   Nee! Blijf! Jij bent mijn ware! *tot publiek* Haar stem. Haar ogen. En hoe ze ruikt... Wat is je naam?

Gerda   Gerda

Prinsenlied

Salvatore   O mooiste meisje van mijn hele land
kom hier aan mijn zij!
Vergeet hem, blijf bij mij
en geef mij jouw hand

In ruil daarvoor zweer ik je eeuwig trouw,
neem mijn liefdeblijk.
Aanvaard mijn koninkrijk
zeg: ik hou van jou.

Vergeet nu snel je liefde van voorheen,
geef je hart aan mij!
Geluk glanst zo dichtbij:
ik en jij zijn één

Salvatore   Ik geef vanavond een bal voor jou. Kom je met mij dansen?
Gerda   Ik kan niet dansen.
Salvatore   Met mij wel! Tot vanavond!

Prins Salvatore exit. Gerda, Kraai en Krisje blijven achter. Gerda is beduusd.

Kris   O... Kind... Gefeliciteerd! Jij bent klaar! Jouw kostje is gekocht!
Gerda   Wacht! Dit is een misverstand!
Kraai   Het spijt me
Kris   Man, hou toch op!
Kraai   Het is hem niet.
Kris   Het is hem niet? Het is hem niet? Nou en of is het hem!
Gerda   Ik kan niet naar een bal
Kraai   Het is haar Kay niet
Kris   Nou en? Hij houdt van haar!
Kraai   Zij houdt van Kay
Kris   Wat weet jij daar nou van?
Gerda   Ik moet verder
Kraai   Ze zoekt hem
Kris   Nu niet meer.
Gerda   Wat moet hij met mij?
Kraai   Hij is de ware niet!
Kris   Nee, zeg! Nou wordt ie goed! Mijn vent geeft liefdeslessen
Kraai   Kay is je ware!
Kris   En waar is die Kay dan wel?
Kraai   Eh... Weg, maar...
Kris   Weg. De vogel is gevlogen. Dat verhaal ken ik.
tegen Gerda Niet op letten, hoor. Kies jij maar eieren voor je geld. Een man die denkt aan morgen, die met je samenleeft, een die voor je wil zorgen en die je kinders geeft. En volgens mij is het nog een Italiaan ook – krijgen ze van die mooie zwarte ogen! Beeldschone koningskinderen en jij koningin!
Kraai   Maar ze houdt helemaal niet van hem!

- Kris   Jij snapt echt helemaal niks. Dat komt vanzelf wel. Hij houdt toch van haar.
- Gerda   Wat moet ik met een prins?
- Kraai   Maar zij...
- Kris   Ik hield van jou. Jij was mijn ware. Maar wat heb ik er aan gehad? Dus als zij een prins kan krijgen, die stapel op haar is, wat kan het haar dan schelen of hij de ware is?

Lied van Kraaienvrouwtje

Kris   *zingt* De liefde is zo wendbaar als een zwaluw in de lucht
Zo menig meisje kent haar van tranen en gezucht,
maar ze kan ook flierefluitend twee zielen binnengaan
of zomaar in de keuken je hart doen overslaan.

Komt zij op kousevoeten uit oude vriendschap voort
is zij een even zoet en gelukkig toevluchtsoord.
Het hart hoeft niet te branden om liefdevol te zijn:
het stilaan te verpanden doet meestal minder pijn.

Een hartstocht kan bekoelen tot grauwheid, kil en guur
Maar kun je voor hem voelen, groeit warmte op den duur
De liefde gaat heus komen als er wat tijd verstrijkt –
het vuur van meisjesdromen brandt kort in werk'lijkheid.

- Gerda   Hij is wel leuk. Hij is aardig voor mij. Zou hij echt op mij zijn? Ja. Ik ben zijn ware... Hij wil met mij dansen. Als ik het maar goed doe. Maar hij lacht me niet uit. Daar is hij te aardig voor.
- Het is hier gezellig. Hier hoef je nooit bang te zijn of je zorgen te maken.

Kay verschijnt als visioen.

Kay   *roept* Gerda! Gerda!

Gerda draait zich naar het visioen, maar dan klinkt het gezang van de hofdames. Ze laat zich door hen omringen. De hofdames/demonen kleden Gerda als prinses, in baljurk, met prachtige dansschoentjes, met parels om haar hals en in haar oren etc.

Demonen   warmte weelde wonderwel
goudbrokaten paladijnen

lonken luxe languissant
poederdonzen hermelijnen

blanke boezem baljapon
parelsnoeren loddereinen

zwindel zuiver zilverzang
kaarsenkronen baldakijnen

liefde luwte lampions
zijdezachte maneschijnen

Gerda valt in slaap/vergetelheid. De dames trekken zich terug. Om Gerda heen ontstaat de balzaal. De dansparen stellen zich op, Prins Salvatore komt in galakostuum op en wekt Gerda door haar hand te kussen – dit alles op de intro van een schitterende wals. Op het moment dat de wals losbarst ligt Gerda in Salvatores armen en zweven zij op de muziek door de balzaal. Als ze voor langs walsen:

Salvatore   De natuur heeft jou prinses gemaakt, mag ik jou maken tot mijn
                             koningin?

Gerda   Ja! O ja!

Salvatore   Ik zal je op handen dragen en aan je voeten liggen. Je hoeft nooit, nee
                             nooit meer bang te zijn

Gerda   O, Salvatore...

Salvatore   Gerda, liefste, trouw met mij?

Gerda   Mijn liefste prins, ik trouw met jou wanneer je wilt.

Ze dansen verder. Lichtverandering. In zijn eentje dansend komt Kay op. Hij danst het toneel over. Zijn dans is mooi, maar volstrekt eigenzinnig. Gerda ziet hem, verliest hem weer uit het oog. Kay neemt de plaats van Salvatore in

Gerda   Kay - wat doe je hier?

Kay   Ja, dat vraag ik me ook af. Je ziet me liever niet, natuurlijk

Gerda   inderdaad Nou...

Kay   Maak je geen zorgen, ik verdwijn vanzelf weer.

Salvatore neemt de plaats van Kay in, Gerda ziet Kay niet meer

Dansen

Kay neemt Salvatores plaats weer in

Gerda   Kay, je moet weg. Ik ben iemand anders geworden.

Kay   Ik weet het, majesteit

Gerda   Hou op. Ik wil niks meer met je te maken hebben.

Kay   Dan moet je niet meer aan me denken, stommerd
ze stoppen met dansen.

Gerda   Ik wil ook niet meer aan je denken, idioot

Kay   Misschien als je e's fatsoenlijk afscheid nam?

Gerda   Goed idee, ja: DAG!

Hier neemt het visioen van Kay geen genoegen mee. Hij neemt Gerda in zijn armen en kust haar zoals er gekust moet worden.

Kay   Zo. Nou. Doeï.

Kay veegt met zijn mouw zijn mond af en gaat af zonder nog om te kijken.

Gerda wordt weer opgenomen in het bal, Salvatore troont haar mee naar voren, het hele hof dromt er achter aan.

Salvatore   Gerda, om onze liefde te bezegelen, wil ik je een klein cadeau aanbieden.

Hij knipt met zijn vingers. De hovelingen geven iets door naar voren, dat bij Salvatore aanbelandt. Het is een imposant collier met diamanten en edelstenen. Gerda slaat haar handen voor haar mond van schrik als ze het ziet. Salvatore doet haar het collier om. De hovelingen geven een spiegel door die een van hen Gerda voor houdt.

Gerda   Neee! Nee! Ik wil niet. Het is een vergissing! Ik hoor hier niet. Ik ben verdwaald. Het spijt me. Ik moet ogenblikkelijk gaan. Wat heb ik een tijd verloren. Sorry! Ik dacht echt dat ik je vrouw kon worden, maar het gaat niet. Vergeef me. Vergeet me!

Ik wil naar Kay...

Ze trekt het collier van haar hals, drukt het Salvatore in handen en rent weg. (trekt ze haar hoge hakken uit, zodat die achterblijven?) Het hof kijkt haar verbijsterd en met stomheid geslagen na. Kraai gaat bij Salvatore op de schouder zitten.

Kraai   Hè, dat is nou jammer. Nou ja, kop op, d'r komt wel weer een nieuwe.
Wijfjes zat!

Hof verdwijnt, Kraai zwaait naar hele verre Gerda (buiten beeld)

Kraai   Daaaag! Goeie reis! Doeoei!
Al is hij dan een koningszoon
knap en rijk, een hele piet
Voor jou was hij toch te gewoon
want... vliegen doet ie niet...

Kraai af. Leeg toneel, Gerda komt haastig op en blijft midden op het toneel staan.

Gerda   Hoe kan ik zo stom geweest zijn? Het scheelde maar een haar! Dat gebeurt me niet weer. Ik moet opschieten! Maar... welke kant op?

Gerda slaat een hand voor haar ogen en steekt de andere voor zich uit. Ze begint te draaien. Ze draait en draait en draait, stopt en doet haar ogen open om te zien welke kant haar hand uit wijst. Die kant neemt ze, al lukt het niet zo goed omdat ze zo duizelig is.

IJspaleis 11

Midden in het ijspaleis zweeft/staat de Sneeuwkonigin en zingt een schitterende aria:

Lof van de onveranderlijkheid

Sneeuwkonigin id quod corrumpi potest
deterius esse quam
id quod non potest.
et quod violari non potest
praepono violabili
et quod nullam patitur mutationem
melius esse quam
id quod mutari potest

Al zingend gaat zij af, het gezang verdwijnt. Voordat het is weggeklonken komt Kay op. De demonen komen even later achter hem aanslierten.

Kay Weer te laat. Altijd te laat. Elke keer als ik denk dat ik haar nu –

Demonen Nu. Nu. Nu. Nu. Nu. Nu. *etc.*

Kay reageert niet meer op de echoënde demonen, zozeer lijkt hij eraan gewend. Hij spreekt door tijdens hun echo

Kay - terug zal zien, is zij al weer weg. Ik vind haar nooit.

Een paar demonen Hij vindt haar nooit.

Andere demonen Nooit. Nooit. Nooit. Nooit. Nooit. *etc.*

Kay Voor haar besta ik niet.

Demonen Hij bestaat niet. Hij bestaat niet. *etc.*

Kay Ik ben niets voor haar. Niemand.

Demonen Niets. Niets. Niets. *etc.* Niemand. Niemand. Niemand. *etc.*

Kay Hou op!

Demonen Hou op. Hou op. Hou op. *etc.*

Kay Ik word gek.

Demonen Hij wordt gek. Hij is niemand. Zoeken moet hij haar.

Kay Ik weet het niet meer.

Demonen Hij weet het niet meer

Kay Ik ben het zelf.

Demonen Hij is het zelf.

Kay Wie zijn jullie?

Een paar demonen Hij is het zelf

Andere demonen Niemand. Niemand. Niemand

Eerste demonen Het is hem

Kay   Wie?

Demonen   Wie? Wie? Wie? Wie? *etc.*

Kay   Ik weet het niet meer..

Demonen   Hij moet haar zoeken.

Kay   Ik ben het kwijt..

Demonen   Hij moet haar zoeken

Kay   Jaa... Hij moet haar zoeken.
dringend Wie ben ik? Hoe heet ik?

Demonen   *vragen al echoënd aan elkaar* Hoe heet hij?

Kay   *fluistert* Ik weet het niet meer.

Demonen   *fluisteren* Hij is het kwijt.

Kay   Stil

Demonen   Ssst. Ssst. Ssst.

Het wordt waarachtig stil. Kay pijnigt zijn hersens af. Gerda komt op, half nieuwsgierig, half voorzichtig, alsof ze geroepen is, maar toch niet zeker weet of ze wel op/binnen kan komen. Ze draagt het kostuum uit de eerste scènes.

Gerda   Hallo!

Kay   Hallo?

Gerda   Hoi.

De demonen zoemen de rest van de scène zachtjes

Kay   Wie ben jij?

Gerda   Kijk wat ik heb! *ze strekt haar hand uit, de blauwe steen ligt er in*

Kay   *blanco* Een steen? *in de war* Wie ben jij?

Gerda   Een herinnering, denk ik.

Kay   Waar kom je vandaan dan?

Gerda   Van vroeger natuurlijk, gek!

Kay   Maar hoe kom je hier?

Gerda   Ik geloof niet dat ik hier echt ben

Kay   Het lijkt wel of niemand hier echt is. Is het niet schitterend? Heb je ooit zoiets prachtigs gezien?

Gerda   *kijkt om zich heen, denkt na* Jawel...

Kay   Niet!

Gerda   Ja: de sterrenhemel nadat de eerste sneeuw gevallen is.

Kay   O? *fluistert* Het is hier vreselijk koud, hè?

Gerda   Ontzettend. Je vriest hier hartstikke dood.

Kay Ken jij mij?
Gerda Anders was ik hier niet
Kay Dus je bent er toch?
Gerda Jij ziet me
Kay Ja
Gerda Dan moet ik er wel zijn
Kay Maar niet echt
Gerda Nee. Ik weet het niet precies. Jij moet het weten, dacht ik.
Kay Ja... Ik ben het een beetje kwijt. Weet jij misschien wel – eh... Weet jij...
Hoe heet ik?
Gerda *lacht* Dat vergeet ik toch niet!
Kay *lacht* Gelukkig! Dan kun jij het me zeggen - want ik weet het niet meer...!
Gerda *lacht* Je zegt maar wat!
Kay *dringend* Nee, echt!

De Sneeuwkonigin begint te zingen. Kay draait zich naar het geluid, Gerda verdwijnt.

Kay Daar is ze! Hoor je dat?

Hij draait zich naar Gerda, maar ze is weg. De demonen zijn al bezig in de richting van het geluid te trekken, Kay gaat met hen af

Sneeuwkonigin esse, nosse, velle
et sufficio mihi.
sum et scio et volo
et sufficio mihi.
sum sciens et volens
et sufficio mihi.
et scio esse me et velle
et volo esse et scire.

Rovers 12

Rovers komen op en zetten een hinderlaag.

Gerda Hier is helemaal niks. Geen mens, geen dier. Niks beweegt behalve ik. Gewoon doorlopen. Ik vind hem. Ik moet hem vinden. Er is niks, er is niemand, er kan niks gebeuren. Hoe lang ben ik nou al onderweg? Gewoon doorgaan. Ik kom vanzelf ergens. De aarde is rond. Je komt altijd ergens. Ik vind hem wel.

De rovers bespringen haar

Overval

Rovers   Geef hier. Pak aan. Pleur op.
Ik had dit het eerst.

                              Ga weg. Rot op. Laat los.
Hou je tengels thuis.

                              Blijf af. Vlieg op. Loop heen.
Moet je soms een dreun.

                              Kop dicht. Van mij. Val dood.
Sodemieter op.

Kiko   *schreeuwt* Genoeg!

De rovers krabbelen van Gerda af en staan met messen in een kring om haar heen. Hebben ze haar vastgebonden?

Gerda   Uuuuhuuuuuu ik wil niet dood – maak me niet dood alsjeblieft! Ik doe alles wat jullie willen, maar maak me niet dood. Ik moet nog leven, ik ben jong, mijn hele leven ligt nog voor me klaar, laat me leven alsjeblieft. Ik heb toch niks gedaan. Ik heb niks gedaan. Ik kom hier maar toevallig langs...

Kiko   Niemand komt hier toevallig langs.

Gerda   Maar ik wel – ik ben verdwaald... Ik ben de weg kwijtgeraakt en toen kwam ik toevallig hier...

Kiko   O ja?

Gerda   Ja – ik ging een eindje lopen en toen raakte ik de weg kwijt

Kiko   Wie loop jij te zoeken?

Gerda   Ik loop niet te zoeken

Kiko   O nee? Wie wou jij dan vinden?

Gerda   Niemand. Ik wil niemand vinden

Kiko   Jij moet niet liegen.

Gerda   Niks belangrijks – ik zag toevallig iemand.

Kiko   Wat voor iemand?

Gerda   Zomaar iemand. Met een slee.

Kiko   Ja?

Gerda   Hij vloog met z'n slee door de lucht. Die zoek ik.

Kiko   Je vrijer zeker.

Gerda   Nee – eh...

Kiko   Ik heb hem gezien

Gerda   Niet!

Kiko   Ik heb hem gezien, op zijn slee

Gerda begint te huilen

Kiko   D'r vrijer!
Ik heb wat van hem gekregen.

Gerda   Ik geloof je niet.

Kiko   Dan geloof je me niet. *ze haalt Kay's sjaal tevoorschijn*

Gerda   Wat heb je met hem gedaan?

Kiko   Hij vloog, sukkel, ik heb niks met hem gedaan

Gerda   Hoe kom je daar dan aan?

Kiko   Nou, okee. Hij zwaaide ermee en toen liet ie 'm los. En toen heb ik hem opgeraapt.

Gerda   Oh Kay – dan ben ik toch de goede kant op gelopen... Laat me gaan! Ik moet hem vinden!

Kiko   Hij is dood, hoor.

Gerda   Wat?

Kiko   Hij is dood. Hij leeft niet meer.

Gerda   Dat kan jij helemaal niet weten.

Kiko   Dat weet ik wel. Hij was namelijk niet alleen.

Gerda   Hoezo?

Kiko   Hij was met de Sneeuwkonigin

Gerda   Nou en?

Kiko   Jij weet echt helemaal niks, hè?

Rover   Wie met de Sneeuwkonigin meegaat, keert niet weerom

Kiko   Wie met de Sneeuwkonigin meegaat, gaat de dood tegemoet.

Gerda   Hij is jong. Hij is sterk. Hij kan niet dood zijn. Ik geloof het niet.

Kiko   Dan ben je dom. Je gelooft zeker ook niet dat het gaat bloeden als ik mijn mes in jouw buik prik.

Gerda   Nee. Dat geloof ik niet. Dat wéét ik. Maar jij weet niet of Kay dood is. Jij gelooft dat Kay dood is.

Kiko   *overbluft* Hallo. Mevrouw de professor!

Gerda   Ik moet hem vinden. Je moet me laten gaan.

Kiko Ik moet helemaal niks. Ik doe wat ik wil.

Gerda Wil je mij dan alsjeblieft laten gaan?

Kiko Wij moeten ook eten.

Gerda Hier! Neem dit. En deze. En dit.

Kiko bekijkt het.

Gerda Kan ik nu gaan?

Kiko En zij dan?

De rovers brommen. Ze pakken Gerda haar jurk, haar mof, haar schoenen af. Gerda staat in haar ondergoed, op blote voeten. De rovers trekken zich terug met de buit. Kiko blijft staan.

Gerda Ik ga.

Kiko Je bent gek. Blijf hier en vergeet hem. Vrijers genoeg. Je mag er wel een van mij.

Gerda Welke kant moet ik op?

Kiko's lied

Kiko De Sneeuwkonigin heerst hoog in het noorden
ga met haar mee, dan ben je verloren
ga naar haar toe en je keert nimmer weer:
haar kou is te scherp en jouw huid is te teer.

Blind en verdwaasd maakt haar witte geschitter
al wie haar zoekt maakt ze ijzig en bitter
ga naar haar toe en je keert nimmer weer:
haar hart is te koud en het jouwe te teer.

Alles bevriest waar haar ogen op rusten
Dood val je neer als haar lippen je kussen
ga naar haar toe en je keert nimmer weer –
één adem van haar en jij ademt niet meer.

Gerda Ik ga. Dag. *ze gaat.*

Kiko Stomkop! Eigenwijze idioot! Ga maar als je zo nodig moet. Ik ga je niet zoeken als je niet terugkomt!

Hé! Wacht even! Bonk! Kom hier!

Bonk, een grote zwakzinnige rover in berenvel, komt.

Kiko Ga met haar mee. Toe! Hup!

met een beetje duwen komt Bonk in beweging en gaat achter Gerda aan.

Toendra 13

Poolsteppe. Door de sneeuwwoestijn zwoegt Bonk. Hij doet zijn best om snel vooruit te komen. Gerda zit op zijn rug. Bonk zingt.

Toendralied

Bonk   Wolven huilen, beren janken.
Eenzaam gaat de man op de toendra.
Wie kent zijn stem, wie kent zijn gedachten?
Eenzaam gaat de man op de toendra.

Wolven huilen, beren janken.
Eenzaam gaat de man op de toendra.
Wie kent zijn hart, wie kent zijn verlangen?
Eenzaam gaat de man op de toendra.

Wolven huilen, beren janken.
Eenzaam gaat hij voort op de toendra.
Waar ging hij heen, waar is hij gebleven?
Niemand kent zijn lot op de toendra.

Ineens houdt hij stil en stopt abrupt met zingen. Bonk denkt na. Dat is een hele klus. Hij kan onmogelijk én lopen én zingen én nadenken. Hij staart in de lucht. Hij staart naar de grond. Hij staart in de verte. Diepe rimpels in zijn voorhoofd.

Gerda   Bonk, wat is er?

Alsof hij haar helemaal niet gehoord heeft, draait Bonk zich om en begint met gezwinde spoed zijn spoor terug te volgen.

Gerda   Hé! Wat doe je? Dat is de verkeerde kant!

Bonk begint hard te zingen om Gerda niet te horen.

Gerda   Laat me los! Zet me neer!

Ze spartelt vergeefs, stompt op Bonks rug, maar hij trekt zich er niks van aan. Dan bijt ze in zijn oor. Bonk laat haar los en grijpt naar zijn oor. Gerda valt op de grond.

Bonk   Auw!

Gerda   *opkrabbelend* Sorry. Wat doe je nou?

Bonk kijkt de andere kant op.

Gerda   Ik ga wel alleen verder. Dankjewel dat je me zo ver hebt gebracht. Dag!

Bonk houdt haar tegen. Gerda begrijpt hem niet. Ze geeft hem een kus.

Gerda   Dag! Ga maar gauw.

Ze gaat zelf. Bonk houdt haar opnieuw tegen.

Gerda   Ik moet verder, Bonk. Ga jij maar terug.

Bonk komt niet van zijn plaats. Gerda zucht. Ze duwt hem, zoals eerder Kiko hem in haar richting duwde.

Gerda   Doe je de groeten aan iedereen? Daag!

Gerda probeert opnieuw weg te komen. Weer houdt Bonk haar tegen. Hij houdt haar nu stevig bij haar pols.

Gerda   Laat mij onmiddellijk los. Nu.
                              Als je nu niet doet wat ik zeg...

Geen reactie. Gerda probeert zich los te trekken. Bonk gaat er bij zitten.

Gerda   Nee. Nee. Niet ook dit nog.
                              Niet nu ik er bijna ben.
                              Heb ik zo mijn best gedaan. En waarvoor? Hiervoor.
                              Vastgelopen met een gek. Ik heb toch niet om jou gevraagd!
                              Ik kan niet meer. Ik geef het op.

Gerda gaat zitten. Bonk kruipt dicht tegen haar aan. Gerda schuift een eindje op. Bonk kruipt weer tegen haar aan.

Gerda   Nee. Ho. Wie is hier nou gek?
                              Ben jij een beetje bang, Bonk?

Bonk knikt.

Gerda   Ik ben helemaal niet bang. Weet je hoe dat komt?

Bonk schudt zijn hoofd.

Gerda   Dat komt door jou. Omdat jij bij me bent, ben ik helemaal niet bang.

Bonk begint een beetje te glimmen.

Gerda   Omdat wij samen zijn, ben ik niet bang. Jij bent bij me, ik ben niet bang.

Bonk is trots.

Gerda   En wie is er bij jou? Ik! Ik ben bij jou! Jij hoeft helemaal niet bang te zijn, want wij zijn samen!

Bonk twijfelt.

Gerda   Ik ben bij jou, jij bent niet bang.

Bonk houdt het gevoel dat er iets in deze redenering niet deugt – maar ja, wat?

Gerda   Geef me maar een hand. Dan kunnen we elkaar niet kwijtraken en zijn we nooit meer bang.

Hij geeft haar een hand. Ze gaan verder. Ze ontmoeten Lappenvrouw.

Bromlied van Lappenvrouw

Lappenvrouw   roggebrood de zon
                              winter is de nacht
                              water in de ton
                              wolven gaan op jacht

                              zeven weken kou
                              met de witte beer

avond in het blauw
ga en keer niet weer

lob en levertraan
vissen villen wit
zonder schoenen aan
op m'n kersepit

modder in de mond
russen met de fluit
hazen voor de hond
haal het er maar uit

eventueel refrein hop – aurora borealis
vlammen in de lucht
hop – aurora borealis
ganzen op de vlucht

Lappenvrouw houdt Bonk tegen zoals hij Gerda tegenhield. Bonk kreunt. Gerda gaat alleen verder

Bevrijding 14

Tegen een straffe poolbries in zwoegt Gerda vooruit. IJsdemonen verschijnen in strakke choreografie, Kay is hun aanvoerder. Ze stellen zich in gevechtsorde op, Gerda kan niet verder. Ze ziet Kay. Hij herkent haar niet. Het gevecht tussen Gerda en de IJsdemonen begint.

IJsdemonenoorlogskreten

IJsdemonen   Kil! Koud! Dood!
Sterf! Krimp! Kruip!
Sterf! Kramp! Krijs!
Sterf! Graf! IJs!
Krepeer!

Gerda verslaat enkele ijsdemonen, maar kan niet tegen de anderen op. Ze dreigt het gevecht te verliezen.

Gerda   roept hemelwaarts Ik kan het niet alleen!

Een paar ijsdemonen die zij al verslagen heeft, staan op, metamorfoser en vechten met haar mee

Metamorfosen   zingen Hou vol! Hou vast! Ga door!
Voel je warme bloed
Van binnen gloeit het leven,
gloeit je hart.

Met hulp van de metamorfosen schakelt Gerda de demonen een voor een uit. Dan staat ze tegenover Kay. Even snel als ze gekomen zijn, verdwijnen de metamorfosen. Kay en Gerda staan tegenover elkaar. Hij vecht tegen haar, net als de demonen. Gerda probeert te ontwijken, maar slaat dan toch terug. Kay wankelt. Ineens is de zang van de Sneeuwkonigin te horen.

Grafzang

Sneeuwconingin   non speciem corporis
                         nec decus temporis
                         non candorem lucis
                         amicum oculis
                         non dulces melodias
                         cantilenarum omnimodarum
                         quaesivit.

Daar is zij, in volle glorie. Kay gaat op haar af. Zij kijkt hem aan, glimlacht en raakt hem aan op haar laatste tekst. Kay valt/stort neer. Zij gaat af. Gerda rent op Kay af.

Gerda   O Kay – wat ben je koud. Word warm, alsjeblieft word warm.

Ze probeert hem warm te krijgen. Neemt zijn handen in haar handen, ademt er op, legt ze tussen haar benen of onder haar oksels, legt haar handen op zijn gezicht, ademt in zijn gezicht, kruipt op hem, vouwt zich om hem heen, stelt alles in het werk om zoveel mogelijk van haar warmte aan hem te geven. Het helpt allemaal niks. Gerda geeft het op.

Gerda   Ik ben te laat...

Ze zit met Kay half op schoot gesjord en huilt. Eerder dan zij zien wij dat Kays vingers beginnen te bewegen, zijn tenen, dat hij zijn ogen open doet. Hij moet even tot zich laten doordringen wat er aan de hand is.

Kay   Gerda! Jij bent Gerda!

Gerda   Oh! Kay!

Kay   Ben je er echt?

Gerda   Ik geloof het wel

Kay   Waar kom je vandaan dan?

Gerda   Van huis, gek

Kay   Maar hoe kom je hier?

Gerda   Gewoon, lopend

Kay   Lopend?

Gerda   Ja.

Kay   Ben jij van huis hiernaartoe gelopen?

Gerda   Ik was je kwijt.

Kay   O, Gerda.

Ze omhelzen elkaar. Allebei huilen. Achter hen begint het noorderlicht langs de hemel te spelen. Met het noorderlicht horen we de zang van de Sneeuwconingin. Hand in hand kijken Gerda en Kay naar het wonderbare natuurverschijnsel.

Afscheidslied

Sneeuwkonigin   lucete super omnem terram,
et dies sole candens
eructet diei verbum sapientiae
et nox luna lucens
annuntiet nocti verbum scientiae.

Kraai   *off stage* Daar zijn ze!

Kraai, Kraaienvrouwtje, Lappenvrouw, Kiko, Bonk en een paar rovers komen op.

Kraai   Ik heb het altijd wel gezegd
alles komt nog goed terecht

Lappenvrouw zet Gerda een bruidssluiertje op. (Of haalt Kiko een frommelig, duidelijk ooit buitgemaakt sluiertje tevoorschijn?) Kay kust Gerda.

Finale

Allen   In de zomer bloeien rozen,
rijpen kersen, abrikozen.
Alles heeft zijn eigen tijd
ergens in de eeuwigheid.

In de zomer moet je zoenen
en je lief de liefste noemen.
Zij neemt hem en hij neemt haar:
liefde bracht hen bij elkaar

Een donkere duivel met een zak op zijn rug hompelt langs het feest, duidelijk zijn best doend niet op te vallen. Hij tuurt op de grond alsof hij iets zoekt. Daar bukt hij zich en raapt een spiegelscherf op. De duivel kreunt spijtig, stopt de splinter in de zak en verdwijnt.

EINDE